

UZASADNIENIE

Sprawę rozpoznano w postępowaniu „zwykłym”

Pozwem z dnia 10 kwietnia 2017 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (poprzednio (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.) wniósł przeciwko pozwanemu T. G. o zapłatę kwoty 502 euro z odsetkami określonymi w art. 27 ust. 1 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) i protokołu podpisania sporządzonych w G. dnia 19 maja 1956 r. liczonymi od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, iż w wyniku działań pozwanego w wykonaniu umowy przewozu sprzętu chłodniczego powód poniósł szkodę w żądanej wysokości.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 10 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i przyznanie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu wskazując, iż uszkodzeniu uległy jedynie słupki wzmacniające szafy chłodniczej i tylko to uszkodzenie zostało stwierdzone, co nie uzasadnia konieczności wymiany szafy chłodniczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 września 2016 r. spółka (...) ((...)) (...) z siedzibą w P. w (...) zleciła (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. jako dalszemu spedytorowi zorganizowanie transportu sprzętu chłodniczego w dniach 13-16 września 2016 r. z S. w (...) do K..

Tego samego dnia spółka (...) zleciła ten przewóz T. G., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „T. G. Toga – (...)”. Zlecenie wystawiono drogą elektroniczną i oznaczono nr (...). Ustalono wysokość wynagrodzenia na kwotę 300 euro netto (369 euro). Transport miał być wykonany w dniach 13-14 września 2016 r. Transportowane przedmioty zostały wskazane w fakturze nr (...). Były to zamrażarka (...) o wartości 1 020 euro netto oraz dwie trzydrzwiowe szafy chłodnicze (...) o wartości po 871 euro netto każda.

Dowód:

- zlecenie transportowe – k. 15
- zlecenie transportowe nr 15-15 – k. 16-17
- faktura nr (...) – k. 23

Towar został dostarczony przez T. G., kierującego pojazdem o nr rejestracyjnym (...), w dniu 14 września 2016 r. do siedziby odbiorcy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. W miejscu dostawy okazało się, że opakowania nie zostało naruszone, ale jedna z szaf chłodzących było uszkodzona. T. G. oraz przedstawiciel odbiorcy sporządzili i podpisali na dokumencie dostawy – delivery note- oświadczenie, że w jednej z szaf chłodzących uszkodzeniu uległa szyba w prawych drzwiach i słupki wzmacniające drzwi.

Dowód:

- dokument dostawy z oświadczeniem – k. 19
- fotografie – k. 20-22
- potwierdzenie uszkodzonego produktu z tłumaczeniem – k. 24 i 25

- fotografie – k. 85-87

- zeznania świadka J. W. – k. 131-132

W dniu 14 września 2016 r. T. G. wystawił spółce (...) fakturę VAT oznaczoną nr 3/09/2016 na kwotę 369 euro brutto z terminem płatności oznaczonym za dzień 29 października 2016 r.

Dowód:

- faktura VAT nr (...) – k. 36

Odbiorca towaru spółka (...) złożyła oświadczenie, że uszkodzenia szafy chłodniczej nie nadają się do naprawy, a szafa do użytkowania. Towar został więc jej wymieniony przez nadawcę – spółkę (...)/S na nowy. Kosztami wymiany szafy chłodniczej w wysokości 871 euro obciążono (...) ((...)) (...) z siedzibą w P. w (...), która z kolei obciążyła tymi kosztami spółkę (...). Spółka (...) uregulowała tę należność. Uszkodzona szafa została na terenie magazynu spółki (...).

Dowód:

- oświadczenie – k. 26

- nota nr 116506 – k. 27

- nota nr 1657734 k. 28

- rozliczenie płatności – k. 29

- potwierdzenie przelewu – k. 30

- oświadczenie – k. 68

- zeznania świadka J. W. – k. 131-132

W dniu 24 października 2016 r. spółka (...) wystawiła notę księgową nr (...) na kwotę 871 euro, oznaczając termin płatności na dzień 7 listopada 2016 r. Notę przesłano pocztą elektroniczną.

Dowód:

- nota księgową nr (...) – k. 31

W piśmie z dnia 21 listopada 2016 r. pełnomocnik T. G. wezwał spółkę (...) do zapłaty kwoty 369 euro do dnia 30 listopada 2016 r. W odpowiedzi z dnia 2 grudnia 2016 r. spółka (...) poinformowała, że w dniu 24 października 2016 r. wystawiła notę księgową tytułem kosztów wymiany szafy chłodzącej, wobec czego po dokonaniu kompensaty należności z noty nr 1/10/2016 z należnością z faktury VAT nr (...), do zapłaty na rzecz spółki pozostaje kwota 502 euro.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty – k. 34

- pełnomocnictwo – k. 35

- wiadomość elektroniczna z dn. 2.12.2016 r. – k. 37

Pismem z dnia 20 stycznia 2017 r. spółka (...) wezwała T. G. do zapłaty kwoty 502 euro w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma .

Dowód:

- wezwanie do zapłaty – k. 38

- potwierdzenie odbioru – k. 39

Całkowity koszt naprawy w miejscu i czasie przyjęcia towaru do przewozu to równowartość około 1 000 zł netto.

Dowód:

- opinia biegłego – k. 145-170

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Mając na uwadze, iż zgodnie z umową, miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu oraz miejsce jej dostawy, znajdowały się w różnych krajach, zastosowanie znajdują przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z 19 maja 1956 roku (Dz.U. z 62 roku, Nr 49, poz.238) oraz protokołu do ww. konwencji, sporządzonego w G. 5 lipca 1978 r. (Dz. U. 2011 rok, Nr 72, poz. 382, dalej Konwencja CMR). Zgodnie z art. 17 ust. 1 i 2 Konwencji przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpiło w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy (ust. 1). Dalsze postanowienia tego artykułu określają katalog przesłanek egzoneracyjnych, tj. wyłączających odpowiedzialność przewoźnika za utratę towaru lub uszkodzenie towaru. Przewoźnik może się na nie powoływać w przypadku kierowania w stosunku do niego roszczeń przez osoby uprawnione na gruncie Konwencji. Zgodnie z art. 18 ust. 1 1. dowód, że zaginięcie, uszkodzenie lub opóźnienie spowodowane zostało jedną z przyczyn przewidzianych w artykule 17, ustęp 2, ciąży na przewoźniku.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 Konwencji jeżeli stan towaru został sprawdzony wspólnie przez odbiorcę i przewoźnika, dowód przeciwny wynikowi tego sprawdzenia nie może być przeprowadzony, chyba że chodzi o braki lub uszkodzenia niewidoczne i jeżeli odbiorca zgłosił przewoźnikowi pisemne zastrzeżenia w ciągu siedmiu dni od daty tego sprawdzenia, nie licząc niedziel i dni świątecznych. W ramach tych czynności odbiorca powinien w odpowiednim czasie sprawdzić stan przesyłki (towaru), zgłosić zastrzeżenia do jego stanu, zabezpieczyć (zebrać) dowody odnoszące się do powstania i rozmiaru szkody w towarze oraz przyczyn i okoliczności jej powstania, jeżeli na tym etapie da się te przyczyny i okoliczności ustalić. Konwencja CMR nie określa sposobu udokumentowania wspólnego sprawdzenia przez przewoźnika i odbiorcę stanu przesyłki. Może ono zatem zostać udokumentowane w dowolny sposób. Skutkiem dokonanego wspólnie ustalenia stanu towaru (przesyłki) w zakresie szkód jawnych jest niepodważalność takich ustaleń. Zgodnie bowiem z art. 30 ust. 2 CMR żadna ze stron uczestniczących w tym sprawdzeniu (odbiorca i przewoźnik) nie mogą przeprowadzić dowodu przeciwko wynikowi tego sprawdzenia (por. też H. J.-H., M. K., s. 1150).

W przedmiotowej sprawie strona powodowa złożyła dowód w postaci oświadczenia o uszkodzeniu złożonego na dokumencie przewozowym – delivery note. Oświadczenie to zostało złożone przez pracownika odbiorcy oraz pozwanego, który doręczył przesyłkę osobiście jako przewoźnik. Potwierdza to także pismo odbiorcy spółki (...) z dnia 21 czerwca 2017 r. Zostały zatem spełnione przesłanki z art. 30 ust 2 Konwencji.

W świetle powyższego, roszczenie należało uznać za słuszne co do zasady. Przechodząc do oceny jego wysokości należy powołać się na art. 25 Konwencji. Zgodnie z art. 25 w razie uszkodzenia przesyłki przewoźnik płaci kwotę, o którą obniżyła się wartość towaru, obliczoną według wartości towaru ustalonej zgodnie z artykułem 23, ustępy 1, 2 i 4. Odszkodowanie nie może jednak przewyższać: a) jeżeli cała przesyłka doznała obniżenia wartości przez uszkodzenie - kwoty, którą należałoby zapłacić w razie zaginięcia całej przesyłki; b) jeżeli tylko część przesyłki doznała obniżenia wartości przez uszkodzenie - kwoty, którą należałoby zapłacić w razie zaginięcia części, która doznała obniżenia wartości.

Punktem wyjścia jest ustalenie początkowej wartości towaru. Powinno się to odbywać według kryteriów, o których mowa w art. 23 ust. 1 i 2 CMR. Chodzi zatem o wartość towaru z miejsca i czasu przyjęcia go do przewozu, określoną według ceny giełdowej lub w razie jej braku według bieżącej ceny rynkowej, a w braku jednej i drugiej - według zwykłej wartości towaru tego samego rodzaju i jakości. Następnie należy ustalić wartość towaru po uszkodzeniu. I w tym przypadku właściwe są kryteria określone w art. 23 ust. 1 i 2 CMR, choć niektóre z nich mogą okazać się nieprzydatne. Chodzi tu o cenę giełdową, gdyż towary uszkodzone nie są, co do zasady, przedmiotem obrotu giełdowego. Ustalając wartość przesyłki uszkodzonej, należy zatem brać pod uwagę przede wszystkim kryterium bieżącej ceny rynkowej, gdyż nawet uszkodzony towar może zostać sprzedany, a co za tym idzie - możliwe jest określenie wynikającej z popytu i podaży jego ceny rynkowej. Trudno też oszacować towar uszkodzony na podstawie wartości towaru tego samego rodzaju i jakości, gdyż wymagałoby to znalezienia uszkodzonego towaru tego samego rodzaju z analogicznymi uszkodzeniami, który został już wcześniej oszacowany. Stąd w przypadkach, gdy przedmiotem przewozu nie są towary przeznaczone do obrotu, a co za tym idzie - towary niepoddające się prawom podaży i popytu, przydatne są opinie rzeczoznawców czy biegłych powołanych przez sąd (tak K. Wesołowski, Umowa międzynarodowego przewozu..., s. 546, Daniel Ambrożuk, Komentarz do art. 25 Konwencji CMR, LEX).

Powyższe stanowisko w całości jest akceptowane przez Sąd Rejonowy. Bezspornie uszkodzeniu uległy słupek i szyba drzwi szafy chłodniczej. Oznacza to, że chociażby cały mechanizm chłodzący szafy – a więc najistotniejsza jej część - pozostał sprawny. W tym kontekście żądanie powódki zapłaty wartości całej szafy jest trudne do zaakceptowania, nawet bez opinii biegłego.

Początkowa wartość całej szafy chłodniczej (...) została wskazana w fakturze nr (...) (k. 23) i wynosi 871 euro (VAT wynosił 0%). Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego na okoliczność ustalenia kwoty o jaką obniżyła się wartość towaru w postaci szafy chłodniczej (...) na skutek jej uszkodzenia stwierdzonego w dniu 14 września 2016 roku w postaci zbitcia szyby w prawych drzwiach oraz uszkodzeń słupków wzmacniających drzwi, w szczególności przez określenie kosztów naprawy w miejscu i w okresie przyjęcia wskazanego towaru do przewozu – tj. w S. we wrześniu 2016 roku. Opinia sporządzona przez biegłego była przekonywująca, a metodologia przyjęta przez biegłego nie może budzić zastrzeżeń, dlatego Sąd uznał opinię za w pełni wiarygodną. Strony zgłosiły zastrzeżenie do opinii, wobec czego Sąd wezwał biegłego do wygłoszenia wyjaśnień do opinii na rozprawie. Biegły ustosunkował się do zarzutów i złożył wyjaśnienia na rozprawie. Strony nie zgłaszały zarzutów do wyjaśnień biegłego złożonych na rozprawie.

Biegły sądowy M. O. wskazał w swojej opinii, że powstałe uszkodzenia przedmiotowej szafy chłodniczej (...) obniżają jej wartość, ale przy zachowaniu gwarancji na poprawne działanie układu chłodzącego obniżenie wartości może być przyjęte na poziomie 1 000 zł netto. Biegły stwierdził, że możliwe jest naprawienie szafy i jej funkcjonowanie zgodne z przeznaczeniem. W świetle opinii biegłego sama naprawa nie jest przesadnie skomplikowana – na podstawie kontaktu z kierownikiem działu części zamiennych producenta K. H., biegły wskazał, że uszkodzony słupek składa się z dwóch profili, z czego uszkodzony został tylko jeden z nich, a naprawa polega na wypchnięciu tej uszkodzonej (wgniecionej) części słupka i ewentualne jej pomalowanie. Naprawa uszkodzenia szyby polega na wymianie szyby, co także nie jest czynnością i skomplikowaną i kosztowną. Całkowite koszty naprawy urządzenia biegły oszacował na kwotę około 1000 zł netto. Z opinii biegłego wynika, że możliwa jest sprzedaż uszkodzonej szafy chłodniczej, zarówno bez naprawy, jak i po naprawie. Tym bardziej, że spółka (...), w której posiadaniu szafa się znajduje, mogłaby udzielić gwarancji na to urządzenie. Biegły wyjaśnił dalej, że gdyby naprawa była przeprowadzona w (...) to jej cena była by zbliżona do tej podanej w opinii, ponieważ firma ma łatwy dostęp do tanich części zamiennych i dlatego materiałowo dla niej koszt jest niski, a dodatkowo dysponuje ona dostępem do technologii. Bardzo istotne w sprawie jest że biegły skontaktował się bezpośrednio z producentem, to ten producent ostatecznie sam wskazał jako podmiot do korespondencji swojego przedstawiciela w Polsce, to jest (...), wskazując że gwarancja udzielona przez tą firmę będzie przez nich respektowana. Wszystko to powoduje, że producent sam skierował ustalenia kosztów naprawy na grunt polski. Biegły przekonywująco uzasadnił przeciętny koszt naprawy na 1000 zł netto – z jednej strony podając, że specjalistyczna firma w Polsce mogłaby szafę naprawić nawet za 500 zł (co Sąd traktuje jako kwotę minimalną naprawy), a z drugiej strony zdyskwalifikował niektóre orientacyjne koszty podane przez (...), ponieważ możliwa jest sama wymiana szyby (a nie całych drzwi) oraz przy stałej kooperacji tej firmy z producentem nie jest konieczne

ponoszenie kosztów jednostkowego transportu części do Polski. Z resztą ani producent ani jego przedstawiciel w Polsce nie chcieli biegłemu tych kosztów naprawy jednoznacznie wskazać, co akurat jest okolicznością niekorzystną dla powoda, ponieważ to on zgodnie z art. 6 k.c. ma obowiązek wykazania dochodzonej należności. Wreszcie zauważyć należy relację kosztów naprawy do wartości całej szafy – wskazane 1000 zł netto, to około 25% wartości szafy. Zdaniem Sądu także to proporcja powoduje, że opinię biegłego należy uznać za trafną. Ekspozycja przez powoda kwota 3000 zł netto w zarzutach do opinii to około 75-80% wartości szafy, w której uszkodzeniu uległa tylko szyba i słupek.

Mając na uwadze powyższe Sąd przyjął, że należne powodce odszkodowanie to równowartość 1 000 zł wyrażona w euro według kursu z dnia 13 września 2016 r. czyli kwota 229,78 euro. Powódka domagała się zasądzenia kwoty 502 euro, wskazując, że kwota ta stanowi różnicę między wartością uszkodzonej szafy chłodniczej (871 euro) a wynagrodzeniem pozwanego za wykonanie przewozu (369 euro), gdyż dokonała potrąceń tych kwot. Skoro powódka zatrzymała już kwotę 369 euro a wartość szkody to 229,78 euro, powództwo podlega oddaleniu.

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Powódka przegrała proces w całości i obowiązana jest do zwrotu powodowi celowych kosztów procesu (art. 98 k.p.c.), na które złożyły się: 17 zł –opłata skarbową od pełnomocnictwa, 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalonych na podstawie § 2 pkt.3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) oraz kwota 800 zł tytułem uiszczony przez pozwanego zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

W punkcie III Sąd nakazał pobrać od powódki jako przegrywającej kwotę 454,82 zł tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Kwotę tę tymczasowo pokryto z budżetu Sądu na pozostałą po wypłacie zaliczki część wynagrodzenia biegłego..

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)